

COVID-19 Pandemisi Döneminde Türk Biyokimya Derneği'nin (TBD) Yaptığı Pandemi Odaklı Etkinlikler

1. Pandemi sürecinde Tıbbi Biyokimya uzmanlık alanına yönelik olarak üyelerimizle ve kamuoyu ile paylaşılan öneriler.
 - a. TBD COVID-19 Biyogüvenlik Çalışma Grubu oluşturuldu (15 Mart 2021).
 - b. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) laboratuvar çalışanlarının güvenliği için hazırladığı geçici kılavuz "Laboratory biosafety guidance related to coronavirus disease 2019 (COVID19)", TBD COVID-19 Biyogüvenlik Çalışma Grubu tarafından Türkçeye çevrilerek saha ile paylaşıldı (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/upload/48/COVID-19.Labguvenligi.pdf>). (Mart 2020)
 - c. TBD COVID-19 Biyogüvenlik Çalışma Grubu tarafından sahaya yönelik bir önlemler listesi hazırlandı (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/upload/48/TBD.COVID-19.guvenlik.pdf>). (Mart 2020)
 - d. TBD COVID-19 Biyogüvenlik Çalışma Grubu tarafından bir Biyogüvenlik Rehberi hazırlanarak sahaya paylaşıldı (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/upload/48/COVID-19.Labguvenligi.pdf>). (Mart 2020).
 - e. Bu kılavuz SCI-E kapsamındaki Turk J Biochem'de "COVID-19 laboratory biosafety guide" başlığıyla yayımlandı (Turk J Biochem 2020;45(4)461-463).
 - f. Bu kılavuz WHO web sitesinde "COVID-19 - Global literature on coronavirus disease" başlığı altında yer aldı (<https://pesquisa.bvsalud.org/global-literature-on-novel-coronavirus-2019-ncov/resource/en/covidwho-918015>).
2. Uzmanlık eğitiminde ortaya çıkan aksamalar ve bu yöndeki görüş ve önerilerimiz, bu kapsamda yürüttüğümüz çalışmalar.
 - a. Bu kapsamda, TBD Akademi çatısı altında TBD Bilişim teknolojileri Çalışma Grubu kuruldu (Nisan 2020). (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/bilisim-teknolojileri-calisma-grubu>).
 - b. TBD Akademi, bu çalışma grubu ile üçer günlük kurs şeklinde uygulamalı iki uzaktan eğitim etkinliği düzenledi.
 - i. Ders Tasarımından Ölçme ve Değerlendirmeye Uzaktan Eğitim Kursu (25-27 Eylül 2020). (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/haber/tbd-akademi-nin-ilk-cevrimici-kursu---ders-tasarimindan-olcme-degerlendirmeye-uzaktan-egitim-/21118>).
 - ii. TBD Akademi Uygulamalı Temel İstatistik Kursu (15-17 Ocak 2021). (<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/haber/tbd-akademi-uygulamali-temel-istatistik-kursu-15-17-ocak-2021/21056>).
 - c. TTB Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı kapsamındaki tüm oturumlara aktif olarak katılım sağlandı (11-12 Aralık 2020).

3. Dünyada ve ülkemizde salgın yönetimi, aşılama süreci ve bu konuda hem uzmanlık alanımız hem de toplum sağlığına yönelik olarak görüş ve çalışmalarımız.
- Pandemi ile ilgili çok sayıda ücretsiz katılım sağlanan 1 günlük uzaktan eğitim etkinliği düzenlendi
- TBD Akademi Toplantısı - Klinik laboratuvarlarda laboratuvar çalışanları için biyogüvenlik önlemleri: Konuşmacı: Güzin Aykal (Moderatörler: Cihan Coşkun, Oğuzhan Zengi), 24 Nisan 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/zg4EyhlZ0Mc=>).
 - TBD Akademi Toplantısı - COVID-19 PCR testlerine dış kalite değerlendirme yaklaşımı ve tamamen Türkiye’de üretilen bir dış kalite değerlendirme programı. Konuşmacılar: Khosrow Adeli, Selda Erensoy, Faruk Aydın, Orhan Çömlek, Ümit Zeybek, Erdal Ataç, Mustafa Kolukırık, Berna Aslan, Müjdat Aytekin (Moderatör: Berrin İnal), 19 Mayıs 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/9XKePezEWN0=>).
 - TBD Akademi Toplantısı - COVID-19: Klinik ve Laboratuvar – COVID-19’da Cevaplanamayan Sorulara Kanıta Dayalı Yaklaşım. Konuşmacı: Muhittin Serdar (Moderatör Doğan Yücel), 6 Haziran 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/c5KzOknMdv=>).
 - TBD Akademi Toplantısı - COVID-19: Klinik ve Laboratuvar – Pandemi Süreci ve Tanısal Test Metodolojisi. Konuşmacılar: Ebru Saatçi, Gökhan Metan (Moderatör: Günnur Dikmen), 20 Haziran 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/pL5DwF-N1kY=>).
 - TBD Akademi Toplantısı - COVID-19: Klinik ve Laboratuvar – Laboratuvar-Klinik Bütünlüğü. Konuşmacılar: Arzu Saymer, Serhat Ünal (Moderatör: Doğan Yücel), 27 Haziran 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/v-27zjMj9gc=>).
 - KLİMUD-TBD Ortak Toplantısı - Pandemi Döneminde Laboratuvar Çalışanlarının Ek Ödeme Sorunu. Konuşmacılar: Cihan Coşkun, Yüce Ayhan, İbrahim Karakuş, Semra Demir (Moderatör: Cihan Coşkun), 20 Temmuz 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/aBtbh3wlrHw=>).
 - TBD Akademi Toplantısı - COVID-19: Klinik ve Laboratuvar – Güncel Durum ve Yakın Gelecek. Konuşmacılar: Güzin Aykal, Mehmet Şeneş, Çiğdem Sönmez, Doğan Yücel, Murat Akova (Moderatör: Muhittin Serdar), 21 Eylül 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/BIyHyBpXe4Y=>).
 - Canlı Konsey: Pandemi Döneminde Sağlık Çalışanı Güvenliği ve Kesici Delici Alet Yaralanmaları. TBD Başkanı Doğan Yücel Laboratuvar ve Kan Alma Pratikleri konulu konuşmasıyla katkı verdi, 28 Eylül 2020.

- i. TBD Akademi Toplantısı – Bilişim teknolojisi ve Klinik Laboratuvar.
Konuşmacılar: Miral Dizdaroğlu, Ebru Akçapınar Sezer, Deniz İlhan Topçu, Hikmet Can Çubukçu (Moderatör: Muhittin Serdar, Murat Cihan), 29 Ekim 2020.
(<https://etkinlik.citius.technology/tbdwebinar/ProgramAkisi/Onizleme/JkPehFpw0n0=>).
 - j. Bu kapsamda International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (IFCC) tarafından 15-17 Şubat 2021 tarihinde düzenlenen "Critical Role of Clinical Laboratories in the COVID-19 Pandemic" konulu uluslararası toplantıda, Avrupa oturumunda (Global Response to COVID-19 Pandemic (Europe)) Türkiye ve TBD adına Prof. Muhittin Serdar katıldı ve "COVID-19 challenges and laboratory perspective from Turkey: Limitations and competences" başlıklı bir konuşma yaptı.
(<http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/haber/ifcc-virtual-conference--critical-role-of-clinical-laboratories-in-the-covid-19-pandemic----15-17-february-2021/21207>).
4. Uzmanlık sonrası eğitim sürecine yönelik çalışmalarımız.
- a. Bu kapsamda, 18-20 Aralık 2020 tarihinde 31. Ulusal Biyokimya Kongresi hayata geçirildi. Kongre dijital ortamda 477 katılımcı ile gerçekleştirildi. Burada COVID ile ilgili önemli oturumlar oldu:
 - i. Uydu Sempozyum: Tüm Yönleriyle SARS-CoV-2 Laboratuvar Testleri ve Pandemi Yönetimine Katkıları. Konuşmacı: Aynur Eren Topkaya (Moderatör: Mustafa Hacıahmetoğlu), 18 Aralık 2020.
(https://www.biyokimyakongresi.org/tr_TR/bilimsel-icerik/uydu-sempozyumlar/)
 - ii. Uydu Sempozyum: Hangi Aşı? Konuşmacılar: Wang Zhen, Dr. Zhang Yan, Fan Chun Lei, Müjdat Aytekin, Barış Özyurtlu, Cantürk Alagöz (Moderatör: Müjdat Aytekin), 18 Aralık 2020.
(https://www.biyokimyakongresi.org/tr_TR/bilimsel-icerik/uydu-sempozyumlar/)
 - iii. Uydu Sempozyum: BD COVID-19 Tanı Çözümleri ve POC Antijen Testlerinin Yeri. Konuşmacılar: İpek Çınaroğlu, Bahtiyar Can, Begüm Yıldız (Moderatör: Neval Yurttutan Uyar), 19 Aralık 2020.
(https://www.biyokimyakongresi.org/tr_TR/bilimsel-icerik/uydu-sempozyumlar/)
 - iv. Uydu Sempozyum: COVID-19 Sürecinde Koagülasyon Laboratuvarının Yönetimi. Konuşmacı: Oğuzhan Zengi (Moderatör: Doğan Yücel), 19 Aralık 2020.
(https://www.biyokimyakongresi.org/tr_TR/bilimsel-icerik/uydu-sempozyumlar/)
 - v. Panel: COVID-19 ve Biyokimya Laboratuvarlarına Etkisi.
Konuşmacılar: Muhittin Serdar, Fatma Meriç Yılmaz, Ferhan Sağın (Moderatörler: Muhittin Serdar, Aylin Sepici Dinçel), 19 Aralık 2020.
(<https://egitim.citius.technology/ubk2020/course?sln=68>)

- vi. Panel Konuşması: Pandemi Döneminde Beslenme Yaklaşımı.
Konuşmacı: Dilşat Baş (Moderatörler: Özlem Gülbahar, Cihan Coşkun). <https://egitim.citius.technology/ubk2020/course?sln=68>
 - b. Yukarıda 2 b. şıkkında yer alan kurslar aynı zamanda mezuniyet sonrası eğitime yönelik kurslardır.
5. Hastalara yönelik olarak salgın döneminde uzmanlık alanınızda yürüttüğümüz ve sürdürmekte olduğumuz faaliyetler.
 - a. Bu konuda yukarıda verilen bütün etkinliklerin kayıtlarına TBD web sitesinden ulaşılabilir. <http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/egitim>.
 - b. En yeni olarak Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi kapsamında “COVID-19 Pandemisinde Tıbbi Biyokimyanın Artan Rolü” başlığıyla hazırlanan kitap yayımlanmıştır (Şubat 2021). <http://turkbiyokimyadernegi.org.tr/turkbiyokimyadernegi/haber/covid---19-pandemisinde-tibbi-biyokimyanin-artan-rolu/21239>.
6. Tıbbi Biyokimya uzmanları ve asistanlarının özlük hakları konusunda yapılan çalışmalar.
COVID-19 pandemisinin ilanından hemen önce ek Ödeme Yönetmeliğinde yapılan haksız değişiklikler konusunda bir komisyon kurularak haksızlıkları belirleyen bir çalışma yapıldı ve bu çalışma temelinde, COVID-19 pandemi döneminde tıbbi laboratuvarın artan rolü de vurgulanarak Danıştay’a yürütmenin durdurulması istemiyle dava açıldı, sonrasında Bakanlığın isteğimize verdiği cevaba karşı cevabımız Danıştay 12. Dairesi’ne verildi. Bu bilgiler saha ile paylaşılmış olup dava süreci takip edilmektedir.